EILANDSRAAD VAN ARUBA.

Notulen 1960 no. 7.

N O T U L E N

van de openbare vergadering van de Eilandsraad van Aruba

op 20 december 1960 om 8.15 des namiddags

BEHANDELDE ONDERWERPEN:

DE VOORZITTER: F.J.C. Beaujon, gezaghebber van het Eilandgebied Aruba.

DE SEKRETARIS: L.C.M. Kerstens, sekretaris van het Eilandgebied Aruba.

Aanwezig de leden: M. Henriquez, I.S. de Cuba, F.S. Kelly, F.V. Laclé, L.V. Britten, J. Geerman, D.G. Croes, O.S. Henriquez, M. Croes, D. Flemming, L.A.I. Chance, M. de Cuba, E.R. Finck, E.O. Petronia, D.C. Mathew, A.I.W. Wijngaarde, A. Werleman, P. Croes, F. Wernet, C.A. Eman.

Afwezig het lid: E. Laclé

DE VOORZITTER: Ik open de vergadering en heet U allen van harte welkom.

Ik stel aan de orde punt 1 van de agenda.

1. Eilandsverordening betreffende het aangaan van kasgeldleningen (Ag. no. 13603; bijlage 1960 no. 63).

De Algemene Beschouwingen worden geopend. Wenst iemand het woord?

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou enkele vragen willen stellen.
Het ligt weer in de bedoeling van het Bestuurscollege om kasgeldleningen op te nemen tot een maximaal bedrag van F. 8.000.000,-- zoals ik hier zie. Ik zou willen vragen, Mijnheer de Voorzitter, of van deze voorgenomen le-

ningen niet reeds een gedeelte zou zijn opgenomen en zo ja tot welk bedrag? Verder zou ik willen weten, Mijnheer de Voorzitter, of het eveneens in de bedoeling zou kunnen liggen van het Bestuurscollege om een gedeelte hiervan aan te wenden voor kapitaalswerken?

DE VOORZITTER: Wenst iemand anders het woord? Dan is het woord aan Gedeputeerde Henriquez.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, op de vragen van de heer Eman kan ik als volgt antwoorden.
Hier wordt niet gevraagd om machtiging voor een lening van F. 8.000.000,-- zoals de heer Eman dat heeft gesteld. Indien de heer Eman dit voorstel goed heeft begrepen, dan zou hij zien dat hier gevraagd wordt om de bestaande machtiging van F. 5.000.000,-- te verhogen tot F. 8.000.000,--. Van deze verhoging is nog niets geplaatst, dus het Bestuurscollege is niet verder gegaan dan de machtiging, die zij al heeft, die zij altijd gehad heeft om tot F. 5.000.000,-- te gaan. We hebben F. 5.000.000,-- nog niet overschreden en vragen nu om na 1 januari, zo nodig, over die F.5.000.000,- te gaan met een maximum van F. 8.000.000,--. De tweede vraag n.l. of het in de bedoeling ligt om van deze kasgeldleningen fondsen aan te wenden voor kapitaalswerken?
Mijnheer de Voorzitter, hieruit blijkt dat de heer Eman niet tegenstaande de vele keren dat ik getracht heb de Raad uiteen te zetten wat de bedoeling is van een kasgeldlening dat de heer Eman eigenlijk deze bedoeling nog steeds niet door heeft, want men kan bij een kasgeldlening niet spreken, niet vragen en dus ook niet antwoorden of dit geld wordt gebruikt voor een bepaald projekt of voor een bepaalde begrotingspost. Het gaat hier dus om kasgeld. Als men kasgeldleningen opneemt, dan is niet voor een bepaalde begrotingsuitgave. Ik zou indirekt de heer Eman zo kunnen antwoorden,(Misschien dat dit een licht geeft) in ieder geval worden er geen uitgaven gemaakt door het Bestuurscollege, kasgeldleningen of geen kasgeldleningen, er worden geen uitgaven gedaan die niet goedgekeurd zijn door deze Raad.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, uit wat ik reeds van te voren uit de stukken had kunnen begrijpen wou ik een categorisch antwoord hierop hebben en ik wenste dit, zodat het vastgelegd zou blijven in de notulen.

DE VOORZITTER: De Algemene Beschouwingen worden gesloten. Ik stel thans aan de orde het ontwerp, het enige artikel, de opschrift. Het ontwerp in zijn geheel.

DE HEER C.A. EMAN: Mogen wij aantekening verzoeken dat de A.V.P.-fraktie er tegen is.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, zou de heer Eman bezwaar hebben om te zeggen waarom hij tegen is?

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, we waren steeds tégen leningen geweest, onze opinie was steeds geweest dat de begrotingsgelden gedekt moesten worden door de gewone inkomsten en dit gebeurt niet! Mijnheer de Voorzitter, laatst hadden wij op de begroting een tekort van F.1.600.000,-- op de kapitaalswerken hadden we een tekort van bijna F. 5.000.000,--. Het is bij ons altijd de vrees geweest, Mijnheer de Voorzitter, dat kasgeldleningen worden aangewend voor kapitaalswerken, dus voor werken waarvoor

de Raad alsnog haar goedkeuring niet had gegeven.

DE HEER O.S. HENRIQUEZ, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik moet konstateren dat de heer Eman niet tegen déze lening is maar tegen leningen in het algemeen. Een nogal smal en bekrompen standpunt naar mijn mening.

DE VOORZITTER: Het ontwerp in zijn geheel. Wenst iemand hoofdelijke stemmin hieromtrent?
Zo niet dan wordt het ontwerp aangenomen met aantekening dat de A.V.P.-fraktie er tegen is.

Ik stel thans aan de orde punt 2 van de agenda.

2. Brief van het Bestuurscollege dd. 14 december 1960 no. 61 betreffende uitbreiding van het stroomnet (Ag. no. 61; bijlage 1960 no. 64).

Wenst iemand hieromtrent het woord te voeren?

DE HEER J. GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, het is voor mij bijzonder aangenaam dat dit Bestuurscollege eindelijk bij de Eilandsraad is gekomen met een afgerond voorstel voor elektrificatie van de buitendistrikten. Het is al een hele tijd, dat de bevolking uit de buitendistrikten hier bij de Eilandsraad hebben aangeklopt met hun verzoekschriften en ook bij het Bestuurscollege. Voor mij is het weer aangenaam dat nu eindelijk iets tot stand is gekomen en dat het Bestuurscollege de Eilandsraad verzoekt om een bedrag van bijna F. 100.000,-- te voteren in de toekomende jaren.
Mijnheer de Voorzitter, alleen verzoek ik nogmaals dat bepaalde wijken die misschien niet zijn opgenomen in deze brief, dat die nog opgenomen zullen worden. Onder punt 16: opvullingen en verdere aansluitingen b.v. heb ik gezegd: Ponton en andere distrikten, andere wijken. En ik hoop dat dit Bestuurscollege alles zal doen dan om al deze wijken, die momenteel niet van elektrificatie zijn voorzien, aan te sluiten. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zie dat het Bestuurscollege voorstelt om de buitendistrikten van elektrische stroom te voorzien binnen drie jaar; ik weet niet of dit op kortere termijn zal kunnen geschieden. Het Bestuurscollege had toegezegd dat aan de Raad zal worden overgelegd het wegenplan, plannen voor de uitbreiding van het elektriciteitsnet, plannen voor de uitbreiding van het telefoonnet en watervoorzieningsnet opdat deze in de Raad zou worden behandeld of door een commissie, gevormd uit de Raad, bestaande uit alle partijen, zou worden behandeld ten einde deze kwestie helemaal te onttrekken aan het politieke vlak. Ik zie dat het Bestuurscollege zich daar niet aan heeft gehouden, doch dat het Bestuurscollege komt met het voorstel voor de elektrificatie van de buitendistrikten apart. Mijnheer de Voorzitter, we hebben geen bezwaar maar we menen dat het op kortere termijn zal kunnen geschieden. Daarom zouden wij willen voorstellen dat alsnog een commissie zou worden benoemd, bestaande uit alle partijen in de Raad, die dan zou kunnen bestuderen of alle wijken of alle delen van het eiland werkelijk zijn opgenomen in dit plan van elektrificatie van de buitendistrikten. B.v., Mijnheer de Voorzitter, ten opzichte van de elektrificatie van Paradera, Marawiel, Matividiri, ik neem aan dat het net van Paradera zou moeten gaan naar Marawiel en naar Matividiri. Dus dat Ayó en Cashero als ook Seroe Pita van een andere richting zou moeten worden aangesloten. Ik vind het niet zo duidelijk hierop staan, Mijnheer

de Voorzitter, hieromtrent zou ik nadere inlichtingen willen hebben als ook wat betreft de voorziening van stroom aan Palm Beach. Ik zie niet van welke richting uit Palm Beach, (het gedeelte gelegen ten Noorden van de oude weg) van stroom zal worden voorzien. Een en ander, Mijnheer de Voorzitter, heeft ons aanleiding gegeven om te vragen dat het Bestuurscollege ook akkoord mee gaat dat uit de Raad een commissie zal worden benoemd om dit hele plan te bekijken.

DE VOORZITTER: Nog iemand anders het woord? Zo niet dan is het woord aan Gedeputeerde Petronia.

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, voor ons ligt het voorstel van het Bestuurscollege tot elektrificatie van alle buurten in de buitendistrikten van dit eiland die behoefte hebben aan elektriciteitsvoorziening. Ik wil het nadruk stellen op álle buurten, we hebben getracht om in een beknopte vorm deze buurten te omschrijven en volledigheidshalve hebben wij op de voorlaatste alinea van dit voorstel gesteld dat er een volledige berekening van de waarborgsommen alsmede een kaart van het eiland Aruba aangevende welke gebieden inbegrepen zijn in de uitbreidingsplannen ter inzage liggen van voor Uwen Raad. Als ik mag reageren op hetgeen de heer Geerman gezegd heeft! Hij heeft n.l. genoemd Ponton en andere wijken. Daar zal rekening mee worden gehouden en ik herhaal dus: dit plan van elektrificatie is voor alle buurten in de buitendistrikten. Daarom hebben wij opgenomen het schema van het 3de jaar van de vestigingsopvullingen en verdere aansluitingen.

De heer Eman heeft gesteld dat dit voorstel, een voorstel is om te verwezenlijken binnen een tijdsbestek van drie jaar, dat is inderdaad juist, Mijnheer de Voorzitter. De heer Eman acht dit termijn eigenlijk naar zijns inzichts te lang maar als men in aanmerking neemt hetgeen hier gesteld wordt dat alleen de levertijd van de materialen minstens acht maanden vergen, dan betekent dit dus dat de werkelijke uitvoeringsperiode feitelijk neerkomt op 36 maanden maximaal verminderd met 8 maanden levertijd van materialen wat dus feitelijk neerkomt op 28 maanden uitvoeringstijd. Hier is gesteld, Mijnheer de Voorzitter, dat het termijn van 3 jaar als maximaal wordt aangenomen. Daarin ligt ook opgesloten dat het eventueel ook korter kan zijn maar niet langer. Het is niet juist hetgeen de heer Eman gesteld heeft dat het Bestuurscollege toegezegd heeft om Uwe Raad tezamen tegelijkertijd aan te bieden een afgerond plan voor wegen, een afgerond plan voor uitbreiding van/telefoonnet en een afgerond plan voor uitbreiding van het waterleidingdistributienet. In de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, een afgerond plan van het distributienet van de waterleiding is nou helemaal uitgesloten omdat dat distributienet nagenoeg geheel compleet is ik zeg nagenoeg. Het telefoonnet ik kan me niet herinneren dat daar een toezegging op was, maar ik meen wel te herinneren dat bij de behandeling van de begroting zeer duidelijk in de Raad naar voren is gebracht waarom het wegenplan, dat overigens wel klaar is, niet aan de Raad aangeboden is n.l. dat het Bestuurscollege verwacht dat daarin weer een paar wijzigingen zouden kunnen komen met betrekking tot de eventuele vestiging van de chemische industrie tussen Spaans Lagoen en vliegveld en ook met betrekking tot de eventuele uitbreiding van het vliegveld zelf.

De aanhaling van de heer Eman dus dat de omschrijving Paradera, Marawiel en Matividiri niet juist zou zijn of n.l. Ayó, Cashero, Seroe Pita, vanuit een andere richting ook benaderd zouden moeten worden, mist eigenlijk al-

/het

le grond want er is hier in deze schema niet gesteld vanuit welke richting, welke buurt dan ook benaderd of bereikt zal worden; hier is alleen maar gesteld, omschrijving van de buurten, die in aanmerking zullen komen en aan het slot is dus opvullingen en verdere aansluitingen. T.a.v. Palm Beach zou ik willen verwijzen naar het tweede jaar onder welk is gesteld Salinja Cerca; Salinja Cerca naar de richting pabao, naar de zee, gaat uit naar de richting Palm Beach. Tot geruststelling van de hele Raad wil ik nog verklaren dat het Bestuurscollege hiermede ook dus de elektrificatie van de buitendistrikten in hun gehele omvang heeft bestudeerd en uitgewerkt.

Wat betreft het voorstel van de heer Eman om een commissie uit de Raad samen te stellen om dit te bekijken zou ik willen voorstellen dit voorstel niet aan te nemen, tenzij dat de Raad zich hiervoor uitspreekt omdat ik geen enkel nut zie in de samenstelling van een commissie. Hier is een plan, dat plan omhelst het gehele eiland, dat plan kan bekeken worden en het telt in dienst te zijn van het Eilandgebied, ekonomisch bekeken, de technische uitvoerbaarheid ook bekeken en ook in aanmerking nemende dat de uitbreiding plaatsvindt op een dusdanige wijze dat het meer ekonomisch uitvalt t.a.v. dus van de investering van de kapitaalsuitgaven die hiermede gemoeid zullen zijn. Dus tot geruststelling van de heer Eman zou ik dit willen stellen; juist de wijze waarop het Bestuurscollege in deze gehandeld heeft, brengt deze zaak niet in de politieke sfeer en juist misschien door samenstelling van een commissie wordt de kans daartoe groter. Hier ligt een voorstel, deze zaak is van belang voor de bevolking; zoals de heer Geerman gesteld heeft, is dit College benaderd in de loop der jaren met verzoekschriften uit alle streken van het eiland. Dit plan beoogt het aansluiten van die buurten en die percelen waarvoor men ook geen verzoekschriften heeft ingediend. Zo beschouwt het College het als haar taak om deze zaak te behandelen. Tot slot mogen wij U stellen, Mijnheer de Voorzitter, dat hier uiteindelijk aan U verzocht wordt, aan de Raad verzocht wordt machtiging, goedkeuring van dit voorstel opdat opdracht gegeven kan worden aan de Elmar, hoe eerder, hoe liever om over te gaan tot bestellen van materialen en dat dan t.z.t. de benodigde kredieten op de begroting zullen worden gebracht. Ik meen, Mijnheer de Voorzitter, hiermede te kunnen volstaan.

DE HEER J. GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, aan het adres van het geachte lid Eman moet ik zeggen dat/niet denk, dat het Bestuurscollege gekomen is met een politieke manoever of uitgegaan is van politieke standpunt. Ik heb helemaal geen bezwaar als het zover is dat men een commissie wil benoemen maar ik denk niet dat de commissie dan enig effekt zal hebben in deze zaak. Ik denk dat het Bestuurscollege deze zaak op een behoorlijke, efficiente wijze heeft aangepakt en de heer Eman hoeft geen vrees te hebben dat hier enig politieke stunt erin schuilt. Iedereen die in aanmerking komt voor aansluiting in de buitendistrikten zal aangesloten worden, dat heb ik dan van het Bestuurscollege begrepen en daarom hebben ze verschillende namen opgenoemd en opgesomd. Zo laten we dus beginnen te zeggen dat we niet met wantrouwen moeten beginnen want iedereen die aangesloten moet worden zal ook aangesloten worden. Ik dank U.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij uitgelokt te hebben de verklaring van de Gedeputeerde Petronia wat met drie jaren hier verstaan is, dat dit maximaal is gesteld en dat het de bedoeling is om zo spoedig mogelijk al deze wijken van elektriciteit te voorzien.
Mijnheer de Voorzitter, toen ik gesproken had van welke richting uit een

/ik

wijk zou moeten worden aangesloten was het met de bedoeling om te horen of Ayó, Seroe Pita en Cashero worden aangesloten. Tot nog toe heb ik geen antwoord op deze vraag kunnen vernemen.
Mijnheer de Voorzitter, waar de levertermijn hier op 8 maanden is gesteld, dus voordat er iets gedaan wordt men 8 maanden zou moeten wachten, is het wel doenlijk zonder dat de werkzaamheden worden opgehouden dat een commissie in het leven wordt geroepen als door mij voorgesteld die dan inzage van alles zou kunnen nemen en het Bestuurscollege van advies dienen.
Mijnheer de Voorzitter, het was inderdaad zoals ik zei dat de toezegging aan de Raad werd gedaan, dat voorzieningen op gebied van elektriciteit, van water, van telefoon en van wegenaanleg door een commissie uit de Raad zou worden bekeken juist om dit te onttrekken aan het politieke vlak. Thans hoor ik dat het Bestuurscollege gemeend heeft deze materie zo te moeten behandelen juist om dit niet op het politieke vlak te brengen want indien het behandeld werd door een commissie bestaande uit leden van alle partijen dan zou het juist in de politiek zijn gekomen. Mijnheer de Voorzitter, het ligt dik reeds in de politiek maar ik ga er niet dieper op in, maar ik kan hier alleen een pamflet tonen van de P.P.A.: "Trabou grandioso di P.P.A. Corriente, luz pa toer distrikto di Aruba"."Groots werk van de P.P.A. Stroom, licht voor alle distrikten op Aruba". P.P.A. heeft dat gedaan en niemand anders dan de P.P.A., "80.000 meter di waja pa logra hiba corriente na toer nos distriktonan" "80.000 meter draad om stroom naar alle distrikten te kunnen brengen" en dan met een Bon Pascu (Zalig Kerstfeest) en Feliz Anja/(Gelukkig Nieuwjaar) namens de P.P.A.

Mijnheer de Voorzitter, het is niet mijn gewoonte om een dergelijk pamflet in de Raad voor te lezen maar omdat mij verweten werd dat juist door de benoeming van de door mij voorgestelde commissie dit zou komen te liggen op een politiek vlak. Mijnheer de Voorzitter, het ligt reeds diep in de politiek, nou moeten we het halen uit de politiek door een commissie te benoemen waarin zitting zou moeten nemen alle leden van alle partijen opdat niet alleen de fraktie van de P.P.A. dit zou hebben gedaan zoals hier voorgesteld, Mijnheer de Voorzitter. De hele Raad is er vóór. De hele Raad heeft ervoor gepleit, voor de elektrificatie van alle buurten die alsnog niet van elektriciteit zijn voorzien en Mijnheer de Voorzitter, wanneer dat tot stand komt moet dat te danken zijn aan de Raad en niet aan de partij P.P.A. alleen, zoals hier voorgesteld is.
Mijnheer de Voorzitter, daarom wens ik mijn voorstel te handhaven, n.l. dat uit de Raad alsnog een commissie zal worden benoemd, welke ons toendertijd was toegezegd. Ik dank U.

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou niet willen beginnen over wat de heer Eman gezegd heeft n.l. dat het diep in de politiek zit vanwege het voorgelezen pamflet en, Mijnheer de Voorzitter, het is werkelijk aardig als de heer Eman zegt dat het zeker geen gewoonte van hem is om deze dingen in de Raad te brengen. Ik hoop dat het voor de waardigheid van de Raad ook zo zal zijn, dat men er geen gewoonte van maakt om deze dingen in de Raad te brengen, maar nu hij toch eenmaal begonnen is, Mijnheer de Voorzitter, kan ik niet nalaten hem te vertellen niet over het pamflet, maar over het feit, waarmee Mijnheer Britten die hier zit, heeft lopen opscheppen, Mijnheer de Voorzitter, op het Bestuurskantoor, naar aanleiding van een verzoekschrift dat hij opgesteld zou hebben voor mensen die in aanmerking wensen te komen voor aansluiting op het elektriciteitsnet. Maar dit voorstel beoogt thans noch het pamflet noch het verzoekschrift opgesteld door de heer Britten. Dit voorstel beoogt

/Nobo

aansluiting van iedereen en de Raad werkt hieraan mee vanavond, ieder Raadslid, door dit goed te keuren, dan heeft iedereen eraan meegewerkt, alle partijen, alle frakties. Dus wat de heer Eman eigenlijk wenst te bereiken met een commissie, Mijnheer de Voorzitter, begrijp ik niet goed en de geruststelling naar aanleiding van de vraag, dat Mijnheer Eman ook zekerheid wil hebben, Mijnheer de Voorzitter, dat ook Ayó en omstreken in aanmerking komen voor aansluitirg. En dan mag ik op dit punt, Mijnheer de Voorzitter, herhalen (de kaart ligt hier, maar ligt ook ter inzage op het Bestuurskantoor) ik zie n.l. bijvoorbeeld als 1. Paradera, Marawiel, Matividiri en ik zie op de lijst Paradera, Marawiel, Mativivdiri, maar op de kaart staat ook onder 1 ook Paradera, Marawiel, Matividiri, maar wanneer men de oorsprong zoekt van Bloemond dan zie je ook Seroe Cristal, Seroe Plat, Cadushi, Marawiel, Koeroboeri, Rooi Prikichi enz. zo zal men ook zien onder 16. Ayó, Zumbo, Sumpinja, Kariwari, Uti, Puente enz. maar men heeft dus beknopt, de streek aangeduid met alles wat er om heen ligt. Dus tot Uwe geruststelling, Mijnheer Éman, Ayó komt er ook op voor.
Ik meen, Mijnheer de Voorzitter, nogmaals, te kunnen volstaan met dit advies en om de kaart te bekijken. Er is daar nog tijd genoeg voor. Dit gaat dus om een principiele uitspraak en goedkeuring en overigens, Mijnheer de Voorzitter, is het mij niet duidelijk wat er bedoelt wordt met de commissie wat zal de commissie feitelijk nog moeten doen, alsnog zien dat Ayó opgenomen is en als Ayó opgenomen is, het laten uitvoeren? Ik begrijp en zie hier het nut van de commissie niet in, ik kan dat voorstel dus ook niet overnemen, tenzij de Raad er anders op beslist, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Mijnheer Eman U hebt gehoord dat het Bestuurscollege Uw voorstel om een commissie te benoemen niet overneemt.

DE HEER C.A. EMAN: Ik handhaaf mijn voorstel.

DE VOORZITTER: Wordt Uw voorstel ondersteund, Mijnheer Eman?

DE HEER C.A. EMAN: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

Het voorstel van de heer Eman wordt ondersteund door de leden: Max Croes en L.V. Britten.

DE HEER A. WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, mag ik even het woord nu het voorstel van de heer Eman ter sprake is gebracht. Het is wel mooi om een commissie te benoemen, Mijnheer de Voorzitter, maar ik zie werkelijk het nut hiervan niet in. Ons wordt hier gevraagd om de gelden hiervoor goed te keuren een bedrag van ongeveer F. 100.000,--. Verder wordt ons hier een plan voorgelegd, zoals opgesteld door het Bestuurscollege, in grote lijnen dan een plan, dat samengesteld is door Openbare Werken of de technische afdeling daarvan, naar behoefte en volgens technische berekeningen en wat het meer zij. Ik vraag me af wat de commissie dan straks wel te doen heeft. Mijnheer de Voorzitter, als wij dit plan goedgekeurd hebben dan gaat de zaak naar de Openbare Werken en die heeft dan de verdere zorg voor de uitvoering ervan, Mijnheer de Voorzitter. Nu kunnen we op de stoel gaan zitten van de Openbare Werken? Of wat moeten we eigenlijk doen? Mijnheer de Voorzitter, ik wil het wel nader toegelicht zien, ik kan het nut van deze commissie niet zien.

DE HEER C.A. EMAN: Ja, Mijnheer de Voorzitter, juist bij de uitvoering zou

de commissie zijn nut moeten hebben. De commissie kan zien dat misschien een gedeelte zou worden overgeslagen die toch in aanmerking komt voor aansluiting. Bij de uitvoering zou men daarvan kunnen afwijken, al zijn de plannen hier goedgekeurd dan kan men nog bij de uitvoering daarvan afwijken.
Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet inzien wat voor bezwaar men heeft, dat er een commissie wordt benoemd om toezicht te houden. Wij zijn er niet tegen om onze stem te geven aan dit voorstel maar wij willen de behoorlijke uitvoering daarvan ook kunnen nagaan.

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, als ik het goed begrijp, bedoelt de heer Eman dus een commissie van toezicht op de uitvoering hiervan. Een commissie van toezicht, dus een commissie uit de Raad om toezicht uit te oefenen op de uitvoering van het werk.
Mijnheer de Voorzitter, ieder Raadslid is volkomen vrij om het te gaan bekijken wanneer het zover is.U kunt het ook in fraktieverband doen.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik wil even een opmerking van orde naar voren brengen. We hebben een aangenomen werkwijze en dat is n.l. het Reglement van Orde. Ik zie dat sommige leden van deze Eilandsraad en ook van het Bestuurscollege 3 keer hebben gesproken. Onze werkwijze besluit dat men een 2e ronde maakt, ik heb ook geconstateerd dat de heer Werleman die niet in de le ronde heeft gesproken wel in de 3e ronde.......

DE VOORZITTER: Mijnheer Croes er is geen 3e ronde aan de orde nu, we hebben aan de orde gesteld het voorstel van het lid Eman om een commissie te benoemen.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, U moet mij excuseren maar ik heb niet gehoord dat U een 3e ronde aan de orde heb gesteld.

DE VOORZITTER: Er is geen derde ronde. Er zijn algemene beschouwingen geweest en die zijn nu over en er is nu een voorstel ter tafel van het lid Eman om een commissie te benoemen om deze plannen te bestuderen en te bekijken en advies uit te brengen.

DE HEER M. CROES: Ik heb niet gehoord dat U de algemene beschouwingen heb geopend, daarom excuseert U mij.

DE VOORZITTER: Mijnheer Croes, ik wil eigenlijk niet dieper op ingaan, maar ik heb aan de heer Eman, als U het goed gehoord hebt, medegedeeld, dat het Bestuurscollege zijn voorstel niet overneemt waar de heer Eman aan de orde heeft gesteld zijn voorstel welke nu ter tafel is gebracht.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik leg me hierbij neer.

DE VOORZITTER: Wij zullen thans overgaan tot het stemmen op het voorstel van de heer Eman.

DE HEER J. GEERMAN: Mijnheer de Voorzitter, mag ik eventjes mijn stem motiveren. Mijnheer de Voorzitter, uiteindelijk heb ik helemaal geen bezwaar tegen een commissie omdat ik van de overtuigingben dat het Bestuurscollege met de hulp van de dienst Openbare Werken deze zaak in zijn finesses heeft bestudeerd en dat niemand voorgetrokken zal worden bij deze aansluitingen. Dus wanneer wij een commissie benoemen dan willen wij, mis-

schien ik van San Nicolaas een bepaalde plekje laten aansluiten en het geachte lid Eman wil misschien Ayó aansluiten en de heer Werleman wil misschien Santa Cruz aansluiten en zo gaat het voort. Maar ik denk dat het Bestuurscollege deze zaak op een efficienter wijze heeft bekeken en ik ben vol vertrouwen dat het Bestuurscollege niemand zal voortrekken voor het een en ander . De mensen die aangesloten moeten worden, ik zeg weer, ik herhaal, zullen ook aangesloten worden. Dank U, Mijnheer de Voorzitter. Ik ben tegen.

DE HEER P. CROES: Mijnheer de Voorzitter, mag ik mijn stem motiveren. Alhoewel ik een voorstander ben van commissies uit de Eilandsraad, zie ik in deze commissie geen nut in. De reden hiervan is dat de heer Eman zich ongerust stelt over Ayó en op de le bladzijde no. 3 dan zien wij Shiribana richting Matividiri en we kunnen nooit in Matividiri komen als wij niet eerst door Ayó gaan. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, ik zie geen nut in deze commissie als deze commissie eenmaal wordt benoemd dan gaan wij maar op een stoeltje zitten, daarom ben ik tegen, Mijnheer de Voorzitter.

Het voorstel van de heer Eman is verworpen met 14 stemmen tegen en 5 vóór.

Vóór stemden de leden: L.V. Britten, D.G. Croes, C.A. Eman, D. FLemming en M. Croes.

Tegen stemden de leden: M. Henriquez, I.S. de Cuba, F.S. Kelly, F.V. Lacle, J. Geerman, O.S. Henriquez, L.A.I. Chance, M. de Cuba, E.R. Finck, E.O. Petronia, D.C. Mathews, A.I.W. Wijngaarde, A. Werleman en P. Croes.

DE VOORZITTER: Wij gaan thans over tot stemmen op dit stuk. Wenst iemand hoofdelijke stemming. Zo niet dan wordt dit stuk aangenomen.

Ik stel thans aan de orde punt drie van de agenda.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 17 december 1960 no. 13182 houdende verzoek om machtiging om te mogen procederen tegen Casildo Croes C.S. (Bijlage 1960; no. 65).

Wenst iemand het woord hieromtrent te voeren.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, zoals U uit het stuk kunt opmaken wordt duidelijk hier gevraagd machtiging niet om te procederen tegen dus als eiser, maar om zich te verweren dat is ook procerderen, maar feitelijk is het om zich te verweren, dus als werende partij zich in het proces te begeven. Uiteraard bestaat er bij onze fraktie daar tegen geen bezwaar, Mijnheer de Voorzitter, echter zou ik willen voorstellen of het Bestuurscollege geen minnelijke schikking zou kunnen betrachten. Voorts zou ik willen vragen, Mijnheer de Voorzitter, of door het Bestuurscollege of tenminste van het hoofd van dienst, waarbij deze truck behoorde men contakt heeft gezocht met de nabestaanden van dit slachtoffer en of dit alsnog gedaan zou kunnen?
Mijnheer de Voorzitter, ik zie dat hier geeist wordt F. 10.000,-- misschien dat deze mensen wanneer men hen een schikking voorstelt met een minder bedrag genoegen zou kunnen nemen, ik weet het niet, Mijnheer de Voorzitter, maar mijn voorstel is dat vóór het procederen, (of een proces is reeds aanhangig) een minnelijke schikking ten alle tijden kan worden betracht. Ik zou het Bestuurscollege het in overweging willen geven.

Voorts zou ik gaarne willen weten, Mijnheer de Voorzitter, dit in verband met mijn vraag of vanwege het Bestuurscollege of vanwege het hoofd van deze dienst deze mensen zijn benaderd dat er spijt zou zijn uitgedrukt dat medeleven van de kant van het Bestuur zou zijn betoond zowel t.o.v. de overledene als t.o.v. van de ouders van het 2-jarig kind dat zoals ik hier zie een zware hersenschudding zou hebben opgelopen.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, in deze voorstel aan de Raad zie ik iets onelegants. Er staat n.l. geschreven: deze dagvaarding overvalt ons daar nimmer per brief benadeeld werden tot/schadeeis. Mijnheer de Voorzitter, volgens mijn opvatting is dit niet werkelijk verplicht dat per brief aan het Eilandgebied een schadeeis wordt ingesteld. Het is natuurlijk een geste van wellevendheid als men dit doet maar werkelijk verplicht is het niet. Bovendien, Mijnheer de Voorzitter, staat er geschreven: zoals het bekend zou zijn, zijn de auto's bij het Eilandgebied in gebruik, tegen wettelijke aansprakelijkheid bij de N.V. Fatum verzekerd. Overeenkomstig de verzekeringsovereenkomst worden de procedures voortvloeiende uit aanrijding door de Verzekeringsmaatschappij gevoerd. Indien dit werkelijk waar is, Mijnheer de Voorzitter, dat dit door de verzekeringsmaatschappij wordt gevoerd.
Mijnheer de Voorzitter, dan zie ik niet waarom het Eilandgebied gemachtigd moet worden om deze civiele procedure over te nemen. Het feit, Mijnheer de Voorzitter, dat deze civiele/die wel tegen het Eilandgebied wordt ingesteld, Mijnheer de Voorzitter, kan misschien voortvloeien uit het feit dat de mensen, die deze procedure hebben ingesteld niet op de hoogte zijn van deze administratieve werkwijze en het zou mij persoonlijk, Mijnheer de Voorzitter, veel eleganter zijn geweest indien het Eilandgebied aan deze personen had betuigd dat iedere schade-aktie direkt door de Fatum wordt gevoerd en niet door het Eilandgebied. Ik zie geen nut, Mijnheer de Voorzitter om deze machtiging op het ogenblik te geven, indien het Eilandgebied werkelijk van mening is dat zij de schade-aktie moet overnemen in strijd met de bestaande regelingen dan ben ik wel bereid het Eilandgebied machtiging daartoe te geven, want het Eilandgebied is immers gedagvaard en moet zich verdedigen. Dank U. /procedure

DE VOORZITTER: Wenst iemand anders het woord? Zo niet. Gedeputeerde Petronia.

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik heb het gevoel dat men de strekking van hetgeen gesteld is niet goed begrijpt. Het Eilandgebied is verzekerd tegen schade aan derden uit hoofde van de voorwaarde van deze verzekering treedt dus de Verzekeringsmaatschappij op in de rechten van het Eilandgebied, m.a.w. het Eilandgebied mag in geval van schade aan derden niet onderhandelen met derden, dat recht komt alleen de verzekeringsmaatschappij toe. Het Eilandgebied is/dit geval dus geen proces begonnen maar de andere partij is met het proces begonnen en wanneer het Eilandgebied alleen moet verschijnen daarvoor hebben we reeds machtiging van de Raad nodig. Dus gevolg geven aan dagvaarding. Wat is hierbij n.l. het geval, het Eilandgebied de benadeelde partij, de partij die het meest benadeeld is die spreekt het Eilandgebied aan, het Eilandgebied geeft het over aan Fatum de benadeelde partij heeft dus een jurist in de hand genomen, die partij meent, dat deze zaak voor de rechter gebracht moet worden. Die partij heeft dus niet gemeend het Eilandgebied te vragen betaal ons F. x,-- die partij heeft gemeend deze zaak voor de rechter te brengen. Het Eilandgebied kan dit niet verhinderen dus het Eilandgebied

/een /in

is verplicht om te verschijnen. Als de rechter op een gegeven moment vonnis uitspreekt en zegt dat het Eilandgebied 10.000 of 50.000 of 100.000 gulden moet betalen dan moet het Eilandgebied dit geld niet uitgeven maar dan moet de Fatum dit uitgeven voor het Eilandgebied, voorzover verzekerd. Dus het voorstel van de heer Eman dat wij moeten trachten om een minnelijke schikking te treffen daartoe zijn wij niet bevoegd omdat wij dit recht gesteld hebben in handen, uit hoofde van onze polis, van de verzekeringsmaatschappij. Het contact vanwege het Hoofd van dienst is onmiddellijk opgenomen met de nabestaanden en betoning van medeleven ook. We waren dus, Mijnheer de Voorzitter, (naar aanleiding van hetgeen de heer Croes heeft aangehaald) werkelijk overvallen met de schade-eis want wij hebben geen enkel rede gehad om anders te verwachten dan dat dit tussen de Verzekeringsmaatschappij en de benadeelde partij afgehandeld zou worden. De procedure is (dat heb ik wel eerder gezegd) ingesteld door een jurist aangezocht door de andere partij wat terecht het goed recht is van de andere partij om dat te doen. De andere partij heeft dus niet gemeend om het Bestuurscollege te moeten benaderen in dit geval. Ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, dat het voorstel zoals het hier ligt niets anders is dan noodgedwongen omdat het Eilandgebied gedagvaard is geworden wanneer wij dus machtiging van U krijgen om te mogen procederen dan doen we niets anders dan de Verzekeringsmaatschappij toestemming verlenen om namens ons te procederen. Wij trekken hiervoor niet eens een jurist aan. De jurist die hiervoor wordt aangetrokken komt voor rekening van de Verzekeringsmaatschappij dat is conform de bestaande polis. Ik meen, Mijnheer de Voorzitter, hiermee dit voldoende te hebben toegelicht, dit is iets dat wij niet uitgelokt hebben en wij zijn niet bevoegd, in ieder geval tot nu toe niet, met betrekking tot deze zaak anders te handelen dan via de Verzekeringsmaatschappij. Ik dank U.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb reeds gezegd dat wij geen bezwaar hadden om deze machtiging te verlenen. Het is inderdaad zo dat de Verzekeringsmaatschappij uit hoofde van de Verzekeringsovereenkomst in een proces het Eilandgebied hier moet vrijwaren. Ik heb alleen maar het voorstel gedaan daar toch de Verzekeringsmaatschappij de machtiging nodig heeft van het Bestuurscollege om in deze te procederen dat het Bestuurscollege de verzekeringsmaatschappij verzoekt om een minnelijke schikking te betrachten. Hierop heb ik geen antwoord gekregen. Dat de nabestaanden van de overledene zijn benaderd, dat medeleven is betoond, Mijnheer de Voorzitter, dat strekt mij ten zeerste tot genoegen dit te vernemen.

DE HEER M. CROES: Mijnheer de Voorzitter, als afgevaardigde in deze Eilandsraad vertegenwoordig ik het Eilandgebied en ook de nabestaanden van deze mensen die een schadeaktie hebben ingesteld dit brengt ons als Eilandsraadlid in een zeer delicate positie. Indien het Bestuurscollege en indien ik het heb kunnen opmaken uit het wederwoord van de heer Eman dat de Verzekeringsmaatschappij inderdaad een schade-aktie namens het Eilandgebied zal overnemen, dan heb ik helemaal geen bezwaar tegen het voorstel van het Bestuurscollege zoals het aan ons is voorgelegd. Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER E.O. PETRONIA, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou heel kort kunnen zijn, ik zie geen enkele aanleiding nu om te gaan trachten tot een minnelijke schikking te geraken want de andere partij meent recht te moeten zoeken via een proces. De andere partij stelt als eis de schadevergoeding van F. 10.000,--. Het is niet uitgesloten dat de rechter een gro-

tere schadevergoeding toekent, bij wijze van spreken. Dus ik kan het nut niet inzien van een minnelijke schikking in dit geval en zoals reeds naar voren gebracht om tot een minnelijke schikking te geraken moeten wij dus gaan treden in de schoenen van de Verzekeringsmaatschappij, dus een recht dat ons thans onder de bestaande voorwaarden van de polis niet toekomt. En nogmaals het is de andere partij die gemeend heeft in dit geval het Eilandgebied en via het Eilandgebied de Verzekeringsmaatschappij te moeten dagvaarden dus er zit voor ons eigenlijk hier niet veel meer op dan het verkrijgen van de toestemming om gevolg te kunnen geven aan de dagvaarding en daarna te kunnen verschijnen opdat de rechter zal kunnen uitmaken wat billijkheidshalve de andere partij toekomt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit voorstel aangenomen.

DE VOORZITTER: We zijn thans gekomen aan het einde van deze vergadering, heren, alhoewel ik reeds eerder mijn wens hier had uitgesproken, maar wil ik het nogmaals doen, en U allen een Prettige Kerstfeest toewensen alsook een Gelukkig en voorspoedig Nieuwjaar.

De Voorzitter sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van

De Voorzitter,

De Sekretaris,